

Standpunt

Minder minderjarigen gehoord door familie-rechtbank

1. Het hoorrecht van de minderjarige bij de familierechtbank

Bij Koninklijk Besluit van 23 augustus 2014 werd het model van informatieformulier voor het hoorrecht van minderjarigen vanaf twaalf jaar vastgesteld.¹

De Orde van Vlaamse Balies kan zich niet vinden in dat model én in de werkwijze die de minderjarige moet volgen om effectief door de familierechtbank te worden gehoord.

A. Nieuwe werkwijze hoorrecht minderjarigen

Voortaan krijgt de minderjarige die twaalf jaar is of ouder zo'n informatieformulier, dat overigens in een door hen erg moeilijk te begrijpen taal is opgesteld, toegestuurd.

Wil de minderjarige gehoord worden, dan moet hij op het antwoordformulier het vakje "JA" aankruisen en het formulier terugsturen naar de familierechtbank. Voor kinderen vanaf twaalf jaar is het allesbehalve evident om dat zelfstandig te doen, in de veronderstelling dat zij deze brief al effectief te zien krijgen en hij niet onderschept wordt door een van beide ouders.

De nieuwe werkwijze zal er volgens de OVB dan ook toe leiden dat in de praktijk veel minder kinderen gehoord zullen worden dan onder de oude wetgeving, wat absoluut in strijd is met de geest van de nieuwe wet. Onder het oude recht kreeg de minderjarige immers meteen een oproepingsbrief toegestuurd met de dag en het uur waarop hij zou worden gehoord en moest hij verder geen actie ondernemen.

B. Interpretatie OVB

De OVB verkiest daarom om de nieuwe wet zo te interpreteren dat de minderjarige samen met het informatieformulier meteen ook een oproepingsbrief krijgt toegestuurd met daarin de datum en het uur waarop hij voor de familierechtbank moet verschijnen. Enkel wanneer hij afstand wil doen van zijn hoorrecht of verhinderd is op het voorgestelde tijdstip maar wel graag op een ander moment gehoord wil worden, moet hij dat laten weten aan de familierechtbank. Wil hij gehoord

¹ BS 29 augustus 2014.

worden op het voorgestelde tijdstip, dan moet hij niet reageren. Het volstaat dan dat hij op dat ogenblik naar de rechtbank komt. Zo zullen, volgens de OVB, veel meer minderjarigen ook effectief door de rechter gehoord worden.

De rechtsleer ondersteunt deze interpretatie van de nieuwe wet.² Toch gebeurt dit in de praktijk tot nu toe nauwelijks. De OVB meent echter dat alle familierechtbanken die interpretatie zouden moeten hanteren.

Bovendien verlicht een dergelijke werkwijze de werklast van de griffies. Zij moeten de minderjarige dan immers niet langer twee brieven op een verschillend tijdstip toesturen. De minderjarige krijgt de oproepingsbrief en het informatieformulier tegelijkertijd, waardoor de griffies tijd en kosten kunnen besparen.³

C. Verplichte bijstand advocaat

Daarnaast betreurt de OVB dat de wetgever, louter om budgettaire redenen, niet voorzien heeft in een verplichte bijstand van een advocaat tijdens dit hoorrecht. De OVB heeft dat herhaaldelijk bepleit tijdens de voorbereidende werkzaamheden in het parlement. De advocaat kan de minderjarige voorbereiden, begeleiden en op zijn gemak stellen, een vertrouwensband tot stand brengen en er mee over waken dat de minderjarige zijn eigen mening geeft en niet vertelt wat een van beide ouders hem doet vertellen. In de informatiebrief zouden dan meteen de contactgegevens van de aangestelde advocaat kunnen worden meegedeeld.

2. **Besluit**

Om er voor te zorgen dat er meer jongeren effectief door de familierechtbank zullen worden gehoord, meent de Orde van Vlaamse Balies dat de minderjarige van twaalf jaar of ouder samen met het informatieformulier meteen een oproepingsbrief moet toegestuurd krijgen.

Wil de minderjarige gehoord worden op het voorgestelde tijdstip, dan hoeft hij verder GEEN actie te ondernemen. ENKEL wanneer hij van zijn hoorrecht wil afzien of hij toch gehoord wil worden, maar hij op het voorgestelde tijdstip onmogelijk op de rechtbank aanwezig kan zijn, moet hij de familierechtbank hiervan verwittigen.

Bovendien betreurt de OVB dat de wetgever, louter om budgettaire redenen, niet in de verplichte bijstand van een advocaat tijdens dit hoorrecht heeft voorzien.

Riki Heps
Studiedienst
Orde van Vlaamse Balies

24 oktober 2014

² P. SENAËVE, "Het hoorrecht van minderjarigen sinds de wet op de familie- en jeugdrechtbank", *T.Fam.* 2014, 180, nr. 20.

³ *Ibid.*, 180, nr. 20.

